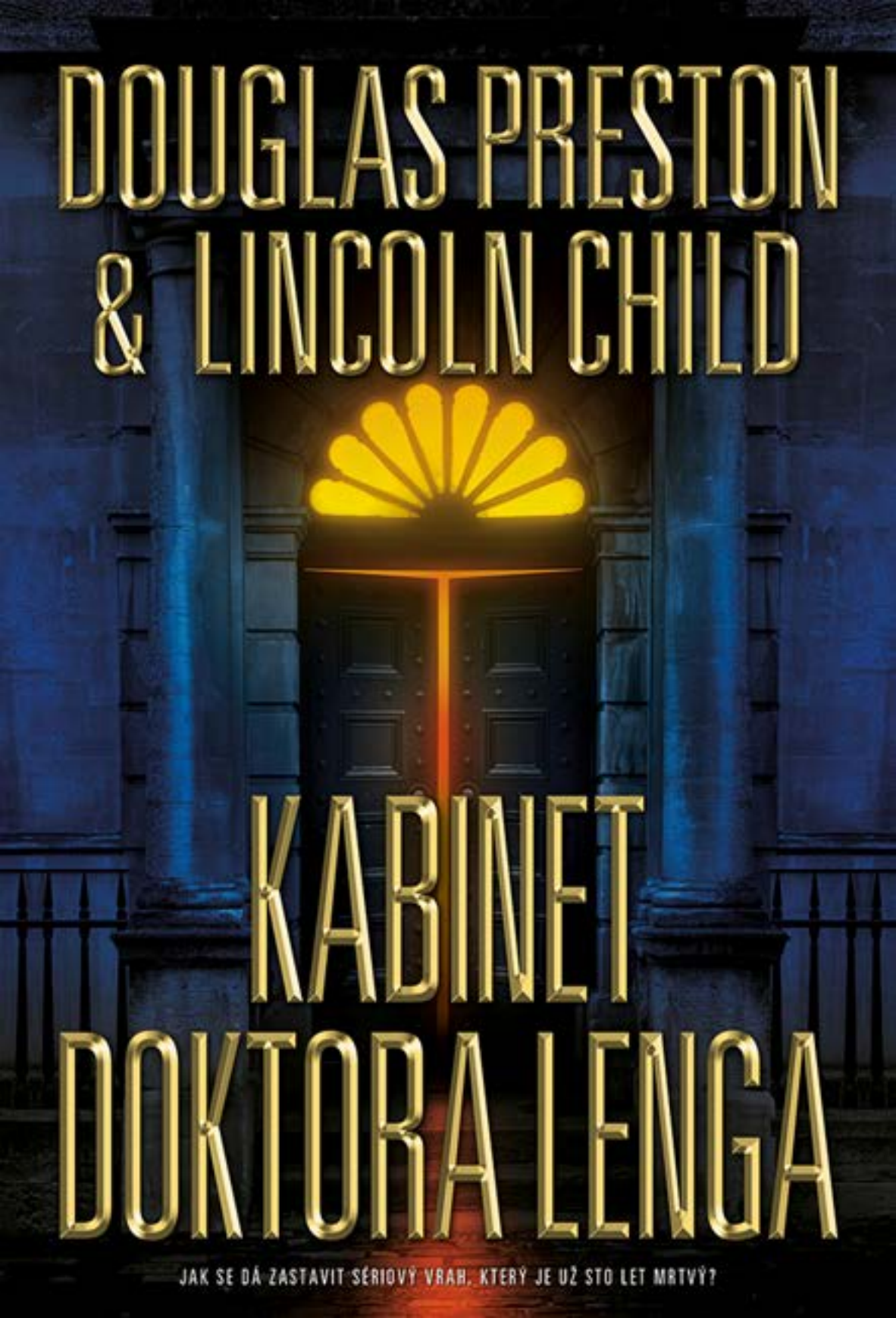

DOUGLAS PRESTON
& LINCOLN CHILD

KABINET
DOKTORA LENGY

JAK SE DÁ ZASTAVIT SÉRIOVÝ VRAH, KTERÝ JE UŽ STO LET MRTVÝ?

KABINET DOKTORA LENGA

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2025
Bořivojova 75, Praha 3
Copyright © 2023 by Splendide Mendax, Inc. and Lincoln Child
All rights reserved.

Z anglického originálu *The Cabinet of Dr. Leng*
(First published by Grand Central Publishing,
a division of Hachette Book Group in New York, USA, 2023)
přeložila © 2025 Jana Pacnerová
Redakce textu: Zuzana Řehořová
Jazyková korektura: Mirka Jarotková

Tisk: FINIDR, s.r.o. Český Těšín

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7595-663-7 (pdf)

KABINET DOKTORA LENGA

DOUGLAS PRESTON
& LINCOLN CHILD

Přeložila Jana Pacnerová

DOKTOR LENG VÁS OČEKÁVÁ...

1

MDLÉ PAPRSKY RANNÍHO SLUNCE, filtrované závojem prachu a kouře, dopadaly na křižovatku Broadwaye a Seventh Avenue. Vozovka byla prašná, hrbolatý povrch udusaný nekonečným množstvím koní a valníků byl tvrdý jako beton, až na rozbahněné úseky kolem rýh kolejí elektrické dráhy a sloupů k uvazování koní, kde se vršil hnůj.

Křižovatce se říkalo Longacre. Bylo to centrum provozu kočárů, okrajová čtvrt rychle rostoucího velkoměsta, kde byli ustájeni koně a kde se lopotili výrobci povozů.

Dnešního obzvlášť mrazivého jitra panoval na Longacre i na okolních třídách a ulicích klid, jen občas se tam ukázal chodec nebo kára tažená koněm, a nikdo nevěnoval valnou pozornost mladé ženě s krátkými tmavými vlasy, oděné ve fialové toaletě nezvyklého střihu i materiálu, když vystoupila z postranní uličky, rozhlédla se, zamžourala a nakrčila nos.

Constance Greeneová se zastavila a nechala se unášet počáteční záplavou vjemů, přičemž dávala pozor, aby na sobě ani v nejmenším nedala znát vzednutí emocí, které ji hrozily pohltnout. Obrazy, zvuky a pachy v ní nečekaně vyvolaly tisíc vzpomínek na dětství, vzpomínek tak vzdálených, až skoro nevěděla, že si je dosud uchovala. Pach města ji zasáhl jako první a nejniterněji: směsice hlíny, potu, koňské mrvy, uhelného kouře, moči, kůže, smaženého masa a k tomu čpavý puch louhu. Následovaly zrakové vjemy, které pro ni kdysi byly samozřejmé, ale teď působily podivně – telegrafní tyče, bez výjimky nakloněné; plynové lampy na nárožích; četné kočáry, zaparkované na chodnicích nebo vedle nich; všudypřítomná zchátralost. Všechno vypovídalo o městě rostoucím tak rychle, až stěží dokáže udržet krok samo se sebou. Nejpodivnější bylo, že chyběl bílý šum moderního Manhattanu: hukot automobilového provozu, houkání taxíků, zvuky kompresorů, turbín a klimatizačních systémů; podzemní rachot metra. Vystřídalo ho relativní ticho:

dusot koňských kopyt, volání, pokřikování a smích, občasné prásknutí biče a z nedalekého hostince plechové, falešné tóny pianina. Už si tak zvykla vídat bulváry Manhattanu jako vertikální ocelové kaňony, až jí bylo zatěžko zpracovat tuto scenerii, kde nejvyšší budovy, kam až oko dohlédlo, neměly víc než tři nebo čtyři podlaží.

Po několika minutách se Constance zhluboka nadechla. Pak se otočila k jihu.

Prošla kolem umouněné restaurace, nabízející na výběr guláš z volské oháňky, dušené telecí se zeleninou nebo vepřové nožičky s kysaným zelím po pěti centech. Před ní stál horlivý kamelot s náručí novin, jehož jasný vysoký hlásek oznamoval hlavní zprávy dne. Pomalu ho míjela, zadívala se na něj a chlapec s nadějí jedny noviny zvedl. Zavrtěla hlavou a šla dál, ale dřív si přečetla datum: úterý 27. listopadu 1880.

Listopad 1880. Její devatenáctiletá sestra Mary se v současnosti dře do úmoru v Domě průmyslu ve Five Points. A dvanáctiletému bratru Josephovi bude končit trest, který si odpykává na Blackwellově ostrově.

A jistý lékař nedávno začal se svými příšernými vražednými experimenty.

Ucítila, jak se jí zrychlil tep při pomyslení, že je dosud naživu. Možná to ještě stihne.

Sáhla do kapsy šatů a nahmatala konejšivou tíhu starožitného stiletta, jakož i osm set padesát dolarů v dobových peněžích. Zrychlila krok, mířila k Herald Square a lepší části města.

O tucet bloků dál na jih našla módní salon, kde se kromě šití na zakázku prodávaly i hotové úbory. O hodinu později se odtud vynořila, v závěsu za ní prodavač s krabicí na klobouky a dvěma velkými balíky. Místo fialové toalety teď měla Constance na sobě elegantní šaty s honzíkem z hedvábí v barvě paví modři a s bílými volánky, klobouk, jenž s nimi ladil, a teplý krátký kabátek. Když svižně kráčela po chodníku, pohledy, které se na ni upíraly, byly spíš obdivné než zvědavé. Constance počkala, až prodavač zastaví drožku.

Vozka začal sestupovat z kozlíku, ale Constance si otevřela dveře sama, postavila vysokou botku se zapínáním na knoflíčky na stupátko a bez námahy se vyhoupla do vozu.

Vozka zvedl obočí a pak se vrátil na kozlík, zatímco prodavač nakládal balíky a kloboukovou krabici do drožky. „Kam to bude, milostpaní?“ zeptal se a přitáhl opratě.

„Hotel Fifth Avenue,“ odpověděla Constance a podala mu dolarovou bankovku.

„Ano, *milostivá*,“ opáčil drožkář a strčil peníze do kapsy. Beze slova pobídl koně a ve chvílce už drožka hladce splynula s proudem poledního dopravního provozu.

Od cíle ji dělilo ještě dalších tucet bloků: okázalý šestipodlažní palác z mramoru a cihel tvořil celý blok Fifth Avenue naproti Madison Square. Drožka zastavila u vchodu do hotelu. „Hou, Lumpíku,“ řekl vozka.

Constance otevřela padací dvířka v zadní části střechy. „Počkal byste na mě, prosím?“ zeptala se.

Shlédl z kozlíku, který se nalézal vzadu za částí pro pasažéry. „Samo- zřejmě, *milostivá*.“ Uvolnil páku dveří a Constance vystoupila. Okamžitě se přiřítily dva portýři, aby se zmocnili balíků a krabice na klobouky. Constance nečekala, svižně prošla pod řadami korintských sloupů a dál po bílé a karmínové mramorové podlaze vstupní haly.

Minula holičství, telegrafní kancelář a restauraci, až se ocitla u velké recepce z vyřezávaného dřeva, naleštěné do zářivého třpytu. Za pultem se nacházelo několik mužů, oblečených ve stejných livrejích. Jeden z nich k ní přistoupil.

„Hledáte dámský salonek, *milostivá*?“ zeptal se uctivě. „Najdete ho v mezipatře.“

Constance zavrtěla hlavou. „Ráda bych si najala pokoj, prosím.“

Muž zvedl obočí. „Pro vás a vašeho manžela?“

„Cestuji sama.“

Obočí se diskrétně vrátilo na své místo. „Aha. Bohužel, *milostivá*, skoro všechny naše standardní pokoje jsou obsazené...“

„Tak tedy apartmá,“ přerušila ho Constance.

Centrální halu hotelu tvořil velký prostor s vysokým klenutým stropem. Vinou nepřetržitého procesí hovořících hostů, jejichž kroky se rozléhaly na mramorových dlaždicích osmiúhelníkového tvaru, nebylo pořádně slyšet.

„Jak je libo, *madam*.“ Muž se otočil k řadě výklenků, zabudovaných do stěny za ním, z jednoho vytáhl v kůži vázanou knihu a otevřel ji. „Máme volná dvě apartmá ve třetím poschodí a několik v prvním, pokud nechcete používat lanovou dráhu.“

„Cože?“

„Lanovou dráhu. Má zastávky v každém podlaží hotelu.“

Constance došlo, že mluví o výtahu. „Výborně. První patro mi vyhovuje.“

„Přála byste si výhled...“

„Prostě mi dejte to nejlepší, co je k mání, buďte tak laskav.“ Constance

měla sto chutí rvát. 27. listopadu. Když už teď věděla, že stihne zachránit sestru, připadala jí každá minuta strávená takovými malichernostmi jako celé věky.

Hotelový manažer byl příliš dobře vyškolený, než aby nějak komentoval její netrpělivost. Otočil tlustý list knihy hostů a namočil pero do nedalekého kalamáře. „Výborně, milostivá. K dispozici je výtečné rohové apartmá včetně salonku, ložnice, šatny a koupelny.“ Zvedl pero. „Taxa činí šest dolarů za noc, nebo třicet dolarů za týden. Jak dlouho se u nás zdržíte?“

„Týden.“

„Služebnictvo?“

„Prosím?“

„Služebnictvo? Kolik sloužících s vámi cestuje, madam?“

„Žádní. Vlastně dva.“

„Dva. Výborně. Můžeme je ubytovat v pokojích pro služebnictvo. Včetně stravy, že?“

Constance se ošila a přikývla.

„Smím znát vaše jméno?“

„Mary Ulcisorová,“ odpověděla po kratičké pauze.

Napsal to do knihy. „Bude to dělat třicet pět dolarů a padesát centů.“

Podala mu čtyři desetidolarové bankovky. Když se otočila, spatřila dva nosiče, trpělivě čekající za jejími zády s jejími skromnými zavazadly.

„Necháte to odnést do mého apartmá?“ zeptala se recepčního, když jí vracel drobné. „Přijdu později... ehm, se svými sloužícími.“

„Ovšem.“

Constance podala každému z nosičů čtvrták a recepčnímu dolar. Vyvalil oči úžasem a vděčně přijal. Vracela se halou ke vchodu, přičemž se zastavila ve stánku s knihami, aby si koupila průvodce ulicemi Manhattanu.

Drožka i s kočím čekala před vchodem v prachu a hluku hlavní třídy. Jak se k ní Constance blížila, důkladněji si muže prohlédla. Byl statný, asi pětadvacetiletý, ale postavou spíš svalnatý než otlýlý. Jeho zimní uniforma byla čistá a vystupování dobré, ale něco na hranaté bradě a křivém nose jí sdělovalo, že se o sebe umí postarat.

Přistoupila ke kozlíku. „Měl byste zájem vydělat si trochu peněz navíc?“

„Kšeft si dám vždycky líbit, milostpaní.“ Měl výrazný irský akcent – hrabství Cork, usoudila; další věc, která by mohla být užitečná.

„Potřebuji odvézt do centra.“

„Jak daleko do centra, milostpaní?“

Otevřela mapu, kterou si právě koupila, našla jednu křižovatku a ukázala mu ji.

„Šmarjá, milostpaní,“ opáčil. „To musí bejt mejlka.“

„Není to mýlka. Někoho tam vyzvednu a odvezu zpátky sem.“

Výraz drožkářovy tváře vyjadřoval směs nechápavosti a úzkosti. „Tam to nejní vhodný pro dámu, milostpaní.“

„Právě proto potřebuji mít s sebou někoho, kdo si ví rady. A kdo je vyba-ven...“ v duchu zalovila ve svých znalostech gaelštiny, „*liathbróidí cruach*.“

Muž překvapením otevřel ústa, ale zůstal zticha, když sáhla do kabelky, vytáhla dvě pětidolarové bankovky a podala mu je – přičemž se nijak nesnažila ukryt před jeho očima stiletto. „Další desítka čeká, až nás ve zdraví přivezete zpátky sem.“

Hvízdl. „Takže se nebojíte vidět krev?“

„Ne po snídani.“

„No, aby mě čert...“ Zasmál se a přijal peníze. „Tak si nastupte. Willy Murphy jaktěživ před ničím neutek.“ Maličko drze na ni mrkl. „Jestli mám vodejít na věčnost, milostpaní, rači tam pudu s desátkou v kapse.“

„Kdybyste tam měl opravdu namířeno,“ opáčila Constance, zatímco jí jeden z vrátných pomáhal nastoupit do drožky, „budu vám na té cestě dělat společnost.“

Drožkář se znovu zasmál a nevěřícně potřásl hlavou. Zatáhl za páku, která zavírala dveře povozu, pak zvedl bič, práskl do vzduchu nad Lumpíkovou hlavou a klusem vyrazili.

2

KOČÁR UJÍŽDĚL PO BROADWAYI a Constance se opřela dozadu v malém vnitřním prostoru. Kůže sedadla byla ošoupaná a popraskaná a při každém nadskočení cítila, jak se jí do těla zarývají hrbolatá péra čalounění.

Odhadovala, že dorazila asi před dvěma a půl hodinami. Mělo by být tedy brzké odpoledne, což bylo dobře: tam, kam měli namířeno, hrozilo tím méně nebezpečí, čím časnější byla hodina.

Do této doby a na toto místo se dostala ve zdraví. Za půl hodiny, možná i méně, se shledá s Mary a propašuje ji co nejdál od bídné existence přepracování a jisté smrti. Při pomýšlení na smrt začala Constance vnímat, jak jí buší srdce. Téměř nebyla schopná zpracovat všechno to, co se událo během posledních čtyřiaadvaceti hodin – a kdyby se tím zabývala, myšlenky by ji rychle udolaly. Musela se soustředit jen na jediné: zachránit sestru. Po krátké cestě klusem po Fourteenth Street kočár zamířil na jihovýchod. Zavřela oči a dlouhodobý trénink jí pomohl vytěsnit okolní zvuky a vjemy, očistit se od všech zbytečných myšlenek. Když oči opět otevřela, drožka právě přejela East Houston Street a Fourth Avenue vystřídalo Bowery. Přiložila si dva prsty na zápěstí a spočítala si pulz: šedesát čtyři.

To by stačilo.

Ted' do sebe opět vpustila vnější svět. Okolí se oproti vznešené čtvrti, v níž se nalézal hotel Fifth Avenue, dramaticky změnilo. Více než drožek tu bylo valníků s otlučenými koly a zbožím zakrytým špinavými nepromokavými plachtami. Chodci v davu na obou chodnících i na vozovce byli oděni ve vestách a kazajkách z hrubšího materiálu. Bylo mezi nimi vidět jen málo žen. Každý muž, bez ohledu na to, jak byl neupravený, měl na hlavě klobouk nebo čepici. Široké dlažební kostky Fifth Avenue vystřídaly kočičí hlavy.

Vnímala, jak drožka začala zpomalovat. O chvílku později se ozvalo zaklepání na střešní dvířka.

Natáhla ruku a otevřela je. „Ano?“

Nad padacími dvířky se objevil obličej drožkáře Murphyho. „Račte vypustit, milostpaní, ale rači bych nejel rovnou přes Points.“

„Samozřejmě. Prosím, zastavte na chvíli.“

Zatímco drožka čekala, Constance studovala plán města, který si koupila. „Navrhovala bych odbočit z Canal Street na západ a pak na jih po Center.“

„A pak... doleva na Worth Street?“

„Přesně tak. Zvládnete to?“

„Zastavím na rohu.“

„Výborně. A pane Murphy?“

„Ano, milostpaní?“

„Kdyby vznikl nějaký problém, nemusíte se s námi vracet k hotelu. Union Square postačí. Nechtěla bych vás zaplést do něčeho, co by vám mohlo způsobit... nesnáze. Jenom odtamtud potřebuji dostat do bezpečí přítelkyni.“

„Prosím za prominutí, milostpaní, ale jestli je zavřená v káznici, tak to musí mít nějaký důvod.“

„Měla tu smůlu, že byla venku po setmění a sebrali ji při policejní štáře na prostitutky.“

„To možná nebudou nijak moc kvaltovat, aby ji propustili.“ Zdálo se, že čím více se kočí blížil k tomu, aby se stal jejím spolupachatelem, tím byl familiárnější – nebo aspoň pragmatictější.

„Přesvědčím je stejným způsobem, jakým jsem přesvědčila vás. Klepněte dvakrát, až budeme na místě, prosím.“ Constance zavřela padací dvířka.

Drožka znovu vyrazila a Constance se opět opřela. Věděla, že její hlas zněl klidně. Nicméně uvnitř cítila kdeco, jen ne klid. Každé klapnutí kopyt drožkářské herky ji zanášelo hlouběji do vzdálených vzpomínek. A jak bylo okolí čím dál špinavější a chudší, útočily na Constance pachy, na něž už dávno zapomněla: pach laciných masových paštik, vařených skopových nožiček a ústřic v páře, odér tiskařské barvy, připravované na tisk zítřejších novin, čpavý kouř z uhlí. A zvuky: volání pouličních kramářů, pokřikujících: „Kupte! Co koupíte?“, zpěv dětí, které hrály panáka nebo skákaly přes dlouhý provaz v blažené nevědomosti o své chudobě.

*Johnny mi dal hrušky,
Johnny mi dal husu,
Johnny mi dal všechny tužky,
aby dostal pusu.*

A pak – když drožka zahnula na Center Street směrem k Worth Street – přišla další změna k horšímu. Constance připadalo, jako by právě rozhrnula zakázaný závoj bohyně Isis a vstoupila do nadpřirozeného světa za ním. Vzduch teď zhoustl mastnými výpary z ilegálních jircháren, jichž bylo v okolí plno. Prozpěvování dětí i pokřik prodejců zmizely. Z houstnoucí atmosféry se snášel předčasný soumrak a Constance začala rozeznávat nové zvuky: kňučení zoufalství a bolesti, hekání a nadávky, chechtot a ječení prostitutek, odporný zvuk kusů cihel, dopadajících na lidská těla. I toto se vracelo ve vzpomínkách, avšak ve vzpomínkách, které už dávno potlačila.

Kočár zahnul za roh a pak s trhnutím zastavil. Dvě klepnutí a padací dvířka se trochu pootevřela. „Jenom dám Lumpíkovi klapky na voči, milostpaní,“ oznámil Murphy stísněným hlasem.

Constance se připravila a vsunula jednu ruku do kapsy, kde měla peníze i stiletto. Vzápětí se ozval rachotivý zvuk, pak se dveře kočáru otevřely a Murphy natáhl jednu ruku, aby jí pomohl vystoupit. V druhé ruce držel dlouhý dřevěný obušek s kovovým jádrem, který částečně povytáhl z jedné kapsy kabátu.

„Žádný strachy, milostpaní,“ pravil. „To je jen takovej vošklivej klacek.“ Ale jeho pokus o lehkavý tón selhal a oči měl ustavičně v pohybu. Constance si všimla držení Murphyho těla, jež odpovídalo muži připravenému pohotově odrazit každou hrozbu. Nepochybně litoval, že nezůstal na okraji města. Ale stejně zřejmé bylo, že když už doprovodil dámu do takových míst, neopustí ji.

S touto myšlenkou udělala Constance krok vpřed, pak další – a potom zvedla oči, podívala se před sebe a zastavila se s bezděčným zajíknutím.

3

VYSTOUPILI NA NÁROŽÍ. Před nimi, na konci bloku, se nalézala spleť křižovatka blátivých ulic. Čtyři z pěti odboček tvořila hustá zástavba budov z rozpadajících se cihel, jejichž horní patra se nebezpečně nakláněla nad chodníky pod nimi. Pátá bylo malé náměstíčko, všeho všudy jen s veřejnou pumpou na vodu, obklopenou smrdutým kalištěm, kam se házely všemožné odpadky a špína. Tu a tam bylo vidět několik prastarých dřevěných staveb z předchozího století – nízkých a polorozpadlých. Slepice a prasata se potulovaly volně, zobaly a ryly v zemi. Všude byla rozbitá okna, některá vyspravená voskováním papírem, jiná zabetonovaná, další zase otevřená vstříc živlům. Nad začernalými průčelími obchodů nevyčnívaly žádné vývěsní štíty – veškerý obchod, který tu kdysi fungoval, už dávno vystřídaly nálevny, krčmy a nevěstince. Muži postávali ve dveřích, popíjeli, plivali žvance hlenu nebo žluté provazce žvýkáckého tabáku. Na ulici byly i ženy, ležící na zemi opilé a bez sebe, nebo volající na potenciální zákazníky, přičemž si zvedaly sukně a odhalovaly nadra, aby inzerovaly své zboží. Skupina malých chlapců si hrála v odpadní stružce s papírovou lodičkou, složenou z kusu novin.

Toto bylo Five Points – nejhorší křižovatka v nejhorší čtvrti celého New Yorku. Pro Constance byla ta podívaná dvojnásob traumatizující, protože ji poznala tím nejdůvěrnějším způsobem. Skoro před půldruhým stoletím i ona sama pobíhala těmito ulicemi a vídala stejné výjevy jako malá holčička – hladová, promrzlá, oděná v hadrech.

„Milostpaní,“ uslyšela drožkáře a současně ucítila, jak jí maličko stiskl loket. „Měli bysme sebou hodit.“ Otočil se k chlapcům, okounějícím opodál, vyndal z kapsy stříbrný dolar, vyhodil ho do vzduchu a pak strčil zpátky, zatímco kluci toužebně zírali. „To je pro vás, jestli tu kůň a kočár ještě budou, až se vrátíme.“

Constance znovu násilím potlačila roj vzpomínek, jež tento výjev tak di-

voce rozvířil. Musí být silná kvůli Mary – až později, v bezpečí, se může vypořádat s emocionálními dozvuky.

Murphy ji vedl. Šla a ignorovala neřádstvo a špínu, které přetékaly přes obrubník až na chodník, oči upřené před sebe. Vytěšňovala hvízdání a chlípné pokřikování, jakož i nadávky ostatních žen, jež ji – při pohledu na její kvalitní oblečení a čistou pleť – braly jako nekalou konkurenci. Nepodívala se do temných a úzkých uliček, ústících na hlavní ulici – klikatých uliček s vrstvou bláta sahající až k lýtkům, kde oblohu zakrývaly šňůry s prádlem, uliček lemovaných muži v buřinkách, kteří střežili skryté vstupy do podzemních doupat neřesti. Tyto uličky vydechovaly vlastní zápach, jehož ohavnost bylo mnohem těžší vytěsnit: seapse, tlející maso, kanalizace.

Klopýtla o dlažební kámen a ucítila na lokti Murphyho ruku, jak ji podepřel. Už byli v polovině bloku a letitá stavba Domu průmyslu se tyčila po její levici – popraskané průčelí potřísněné sazemi, zamřížovaná okna.

Uvnitř je Mary. *Mary*. Constance si začala to jméno v duchu opakovat stále dokola, jako by to byla mantra.

Podívala se na druhou stranu ulice, na další velkou budovu v lepším stavu než její sousedky. Ta kdysi bývala sídlem Starého pivovaru, nejstrašnějšího činžáku v New Yorku, velkého a nevětratelného, protože většina jeho vnitřních prostor neměla okna. Jednotlivé vchody měly své přezdívky – Doupe zlodějů, Ulička vrahů, Náhlá smrt. Jeden dámský misionářský spolek ho nicméně nechal strhnout a na jeho místě vyrostla Misie Five Points, zasvěcená pomoci chudobným ženám a dětem. Constance tu budovu dobře znala, jako malý sirotek žebřala o chléb u vchodu do kuchyně z Baxter Street. Mary měla mít v Misii ubytování a stravu. V zájmu korupčníků však byla spolu s mnoha ostatními přemístěna na druhou stranu ulice do donucovací pracovny Domu průmyslu, který těžil z levné pracovní síly. Trávila všechen svůj čas pod zámkem v Domě průmyslu, kde pracovala šestnáct hodin denně v přeplněném, zavšiveném prostředí.

Constance se obrnila touto myšlenkou a pohlédla na Murphyho, který kývl na znamení, že je připraven. Zvedl ruku k ohmatané mosazné klice, stiskl ji, ale nadarmo.

„Oj!“ řekl. „Zamčeno.“ Začal klepat, Constance ho však zastavila.

Vytáhla z klobouku jehlici, sklonila se k zámku a vsunula ji do něj. Během několika vteřin se ozvalo cvaknutí. Znovu poodstoupila od ošoupané a zprohýbané kliky.

„Ať mě spere d'as!“ užasl kočí.

„Prvek překvapení je důležitý. Souhlasíte?“

Murphy přikývl.

„V tom případě: až po vás.“

Kočí se znovu chopil kliky, přičemž v druhé ruce pevně svíral obušek. Pak jediným hbitým pohybem otevřel dveře, vstoupil dovnitř a Constance ho následovala. Zavřel za ní.

Rychle se rozhlédla. Vstupní místnost byla rozdělena dřevěným pultem s panty, který se dal zvednout, aby se tudy mohlo projít, podobně jako v bance. Dveře nalevo a napravo vedly do dalších, větších místností, s vysokými stropy z plechových desek s vylišovanými vzory. Ve vzduchu bylo cítit moč a louh. V koutech se vršilo slepičí peří a lastury z ústřic.

Za dělicím pultem seděl muž, viditelný jen od hrudníku nahoru. Měl na sobě obnošený kabát a bílou košili se špinavým límcem, u krku rozepnutou. Obě paže mu těsně nad lokty zdobily černé smuteční pásy a nehty měl zčernalé nahromaděnou špínou.

Posunul si z čela čepici potřísněnou inkoustem a podíval se z jednoho na druhého. „Copak to má být? Kterýpak ste vy dva?“

„Přišli jsme pro Mary Greeneovou,“ vystoupila vpřed Constance.

„Ale děte!“ Muž se zřejmě nijak nezalekl jejího zámožného vzezření a schopnosti zdolat zámek. „A copak vod ní chcete?“

„Do toho vám nic není. Chci ji vidět – hned.“

„Ale, vopravdu? Vy ji ,chcete vidět‘. Kde si myslíte, že ste – v zoo?“

„Ten smrad by tomu vodpovídal,“ poznamenal Murphy.

Co nejrychleji. Co nejrychleji. Constance sáhla do kapsy. „Dovolte, abych to vysvětlila. Máte možnost vydělat si hodně peněz za velmi málo práce. Jděte a najděte Mary Greeneovou. Přiveďte ji sem. A na oplátku obdržíte dvacet dolarů.“ Ukázala mu peníze.

Muž vyvalil oči v obličejí šmouhatém od sazí. „Nellie Greeneová, jo? Přísahámbohu, měla ste mi říct, že de vo prachy. Dejte mi ty peníze a já pro ni dojdu.“ A natáhl se přes pult.

Constance vrátila peníze do kapsy. „Je to Mary. Ne Nellie.“

Murphy přistoupil k recepčnímu-žalárníkovi. „Prachy až potom,“ zvedl obušek.

„Ne, ne, příteli,“ zvedl muž ruku přemlouvavým pohybem. „*Hned.*“

„Dejte nám to děvče,“ opáčil Murphy výhružným tónem.

Zavládlo ticho. Nakonec muž za pultem odpověděl: „Nedám vám ani hovno.“

„Ty zatracenej lichváři!“ vykřikl Murphy, vrhl se k pultu, popadl muže za košili a doslova ho vlekl vzhůru a na druhou stranu. Muž však řval z plných plic, přičemž se mu podařilo popadnout řeznický nůž, schovaný pod pultem, a rozmáchnout se jím po Murphym.

Constance využila rvačky a vklouzla do místnosti napravo. Původně to asi byla kaple, ale teď měla zamřížovaná okna a místo kostelních lavic zaujaly řady kavalců, mezi nimiž byla na zemi nasypaná sláma. Byla tam ukrutná zima. Matrace byly tak tenké, až bylo vidět obrysy železných příčlů pod nimi. Pod postelemi ležely hadry a kousky oděvů, obnošených a špinavých. Tam, kde ze stěn spadala omítka, byly odhalené latě vyspravené novinovým a nalejovaným papírem.

Skoro šílená potřebou najít sestru se rozběhla do další místnosti, plné špinavého šatstva a náčiní pro přípravu jídla, a pak do třetí, kde se rozléhalo klapání a hukot. Tady, v obrovském zšeřelém prostoru, se nalézaly dvě řady dívek a žen. Seděly na něčem, co se podobalo stoličkám na dojení, a na sobě měly špinavé košilové šaty. Každá měla před sebou mechanický šlapací tkalcovský stav.

Hučení zvolna ustalo. Jedna po druhé zanechávaly práce a mlčky upíraly zrak směrem k ní.

Když se k nim Constance přiblížila a zoufale pátrala mezi tvářemi po své sestře, přikráčel z druhého konce místnosti muž v uniformě, s pendrekem u opasku. Kroky okovaných bot na dřevěné podlaze se rozléhaly. „Copak je? Kdo ste?“

Constance rychle opustila místnost, rozběhla se k východu a cestou vytahovala stiletto. Když se ocitla v hale, zjistila, že Murphy drží zřízence v kraťasě, nůž leží na podlaze a muž žadoní a kňučí.

V tom okamžiku se dveře na protějším konci vstupní haly s bouchnutím rozlétly a vykročila z nich žena.

„Stát, ani hnout!“ vykřikla řezavým hlasem a vyřítla se k nim.

Byla vysoká a hubená, skoro kostlivá, a na sobě měla dlouhé hnědé šaty s knoflíčky od pasu až ke krku. Oči měla pronikavé a inteligentní a čísla z ní taková mrazivá autorita, až oba muži přestali zápolit.

„Co znamená tenhle rozruch?“ přejela očima všechny tři osoby v místnosti, až se zastavila u Constance.

Constance cítila, jak jí pod tím ostrým pohledem tuhne krev v žilách. „Přišli jsme pro Mary Greeneovou,“ odpověděla, přičemž nepřestávala svírat v ruce stiletto. „A odejdeme s ní – ať tak, nebo tak.“

Žena se nuceně zasmála. „To divadýlko je zbytečné, mladá dámo.“ Otočila se zpět k oběma mužům, kteří pustili jeden druhého a teď tu stáli pocuchaní a ztěžka oddechovali. „Roydsi,“ vyštěkla, „hled'te si svého.“

Muž se vytratil a při tom se na ně ještě naposled zašklebil přes rameno. Žena přistoupila k nedalekému regálu a vytáhla z něj velkou registrační knihu. Položila ji na pult a listovala v ní, až našla stránku označenou stužkou, pak ji uhladila. „Jak jsem si myslela. Včera ji odtud odvezli.“

„Odvezli?“

„Do sanatoria. Doktor ji shledal nemocnou a uráčil se věnovat jí mimořádnou pozornost.“ Žena se zarazila. „Proč se o tu věc zajímáte?“

„Je to rodinná přítelkyně,“ odpověděla Constance.

„Pak byste měla být vděčná. Jen velmi málo našich obyvatelek má to štěstí, aby se ocitlo v péči doktora Lenga.“

„Doktora Lenga,“ opakovala Constance. Na okamžik jí bylo, jako by pod ní hořela podlaha a ona se měla každou chvíli propadnout do země.

„Ano. Jeho příchod sem vloni v létě byl tím největším požehnáním. Už pět našich zdejších slečen bylo odesláno na zotavenou do jeho soukromého sanatoria.“

Constance takřka nebyla schopna slova. Žena na ni nepřestávala hledět pochybovačně, s jedním obočím zvednutým.

„Kde... je to sanatorium?“ zeptala se Constance.

„Bylo by ode mě nanejvýš smělé a nevhodné, kdybych se doktora vyptávala. Určitě jde o skvělé zařízení.“ Žena mluvila upjatě, přesto ocelovým hlasem. „Kvůli bezpečí pacientek je jeho místo přísně utajované.“

Jako ve zlém snu si Constance přitáhla registrační knihu k sobě. Na stránce bylo zhruba deset záznamů – několik nově příchozích, jedna propuštěná, když jí vypršel trest, další zemřela na tyfus a odnesli ji na márách... a další dvě s označením PŘEMÍSTĚNA DO SANATORIA K DŮKLADNĚJŠÍMU POZOROVÁNÍ. Poslední zápis patřil Mary. Odepsali ji v pondělí 26. listopadu. Včera. A vedle záznamu se skvěl podpis inkoustem, který dosud úplně neztratil svůj lesk: E. LENG.

Včera. Constance se zapotácela a při tom zvedla ruku se stilettem.

Dáma si její pohyb vyložila jako agresi a opáčila: „Dělejte, jak nejhůř umíte. Jsem připravena setkat se s Ním tak, jak mě stvořil.“ A zadívala se na Constance se vzdorovitým opovržením.

„Už jdeme,“ řekl Murphy, když vrátný sáhl po poplašném zvonku. Vzal Constance za paži a pobízel ji ke dveřím. Šla a nebránila se. Těsně před-

tím než se zavřely, zařval Murphy na muže uvnitř: „*Buinneach dhearg go dtigidh ort!*“

Návrat k povozu se podobal spíš potáčení než chůzi. Constance nevnímala pošklebky čumilů ani puch ulice. Když přišla úplně k sobě, byli už zase na Canal Street a mířili k hotelu.

Padací dvířka se trochu pootevřela. „Moc mě mrzí, milostpaní, že sme nedokázali víc.“

„Děkuji vám, pane Murphy,“ vypravila ze sebe. „Dělal jste, co jste mohl.“

Když drožka zastavila v hotelovém průjezdu a vrátný přispěchal otevřít dveře kočáru a pomoci při vystupování, Constance zaklepala na padací dvířka. Murphy je otevřel. Podala mu otvorem deset dolarů. „Pane Murphy? Ráda bych věděla, jestli bych si vás nemohla najmout zhruba na celý příští týden.“

„Jak je libo, milostpaní – a děkuju uctivě.“

„Výborně. Prosím, buďte tu zítra v devět ráno a počkejte na mě ve frontě s drožkami.“

„Ano, milostpaní.“

„A pane Murphy? Snad byste mohl využít dnešního slunného odpoledne a prokázat mi malou laskavost.“

„Copak by to mělo bejt, milostpaní?“

„Opravte to hrbolaté sedadlo.“

Se širokým úsměvem zasalutoval. „Jasná věc, milostpaní.“

Padací dvířka se zavřela, Constance sestoupila z drožky, vystoupala po mramorových stupních skrze bronzové dveře do velké vstupní haly a při tom polohlasem dokončovala dětskou říkanku, kterou zaslechla před hodinou, když byla ještě tolik plná naděje:

Dostal zpátky brušky,

dostal zpátky husu.

Dostal zpátky všechny tužky

a pak dostal přes pusu.

4

CONSTANCE STÁLA U ARKÝŘOVÉHO OKNA svého salonku a pozorovala lampáře, kteří rozsvěceli plynové lampy podél Fifth Avenue, jednu za druhou. Setrvala tam nehybně už dost dlouho, zatímco na město padala noc a od přístavu se valila zimní mlha, která proměňovala lampy projíždějících kočárů ve svatojánské mušky a světla na Madison Square v souhvězdí nežných planet.

Tma ji obklopila a na chvíli ji zbavila racionálního uvažování. Zvolna – jak hleděla do temnot – se znovu hlásily o slovo emoce i rozum. Jako první se dostavil hněv: slepý, nepoužitelný vztek na rozmar osudu, který ji přivedl nazpátek o den, *o jediný den* později, než aby mohla zachránit svou sestru. Doktor Leng už věznil Mary ve svém „sanatoriu“ – a Constance měla dobrý důvod věřit té ženě z Domu průmyslu, když tvrdila, že neví, kde se nalézá. Leng nechtěl, aby se o tom vědělo, protože jeho sanatorium nebylo místem, odkud lidé vycházejí vyléčení – nebo odkud vůbec vycházejí.

Constance věděla, že Leng začal poskytovat své „služby“ Domu průmyslu letos v létě. Než se sem vrátila, bylo jí už známo, že možná bude pozdě. Mohla ovšem čerpat trochu útěchy – byť slabé – z vědomí, že sestra je na příštích několik týdnů v relativním bezpečí. Leng jí bude po určitou dobu poskytovat speciální výživu a pozorovat ji, než přistoupí k operaci... a sklídí zeň z jejího těla.

Naléhavější problém představoval její bratr Joseph, kterému bylo nedávno dvanáct a byl vězněn na Blackwellově ostrově. Constance věděla, že ho propustí na Štědrý den. Také jí bylo známo, že následujícího dne – na Boží hod – bude ubit k smrti během nevydařeného pokusu o kapesní krádež. Věděla to, protože byla osobně svědkem té děsivé události.

Traumatický a brutální šestiměsíční pobyt na Blackwellově ostrově Joea promění: po propuštění se z něj stane jiný člověk, zběhlý – ale ne dostatečně

zběhlý – ve zločineckých dovednostech, které tak rychle povedou k jeho konci. Bylo jí jasné, že každý den věznění ho poškozuje víc a víc a potlačuje podobu s jeho bývalým nevinným, důvěřivým já.

A pak musela brát v úvahu svou dvojnici. V této paralelní realitě existovala ještě další Constance Greeneová: devítiletá, prochladlá a hladová, potulující se ulicemi Five Points. To byl nejpodivnější rozmar času a multivesmíru: že musela najít a zachránit i své vlastní mladší já. Když teď unesli Mary, malá Constance už nemohla spoléhat ani na kůrky chleba, které jí starší sestra dokázala házet skrz mříže v oknech Domu průmyslu. Jenže malá Constance z této éry, z tohoto paralelního světa, přežije. To bylo jisté – protože ona sama přežila.

Potřebovala se vzchopit a vymyslet nějaký plán. Už chápala, že nemůže zůstat Mary Ulcisorovou. Mladá, nezadaná žena, která cestuje sama, by přitahovala nepříjemnou pozornost. Litovala, že ztropila scénu v Domě průmyslu – měla být opatrnější. Naštěstí neuvedla své jméno, ale na to, co se tam událo, ta žena se železnou pěstí hned tak nezapomene.

Odvrátila se od okna, přistoupila k nedalekému psacímu stolku a posadila se. Na desce leželo několik předmětů: odpolední noviny, atlas New Yorku, stiletto – a váček drahokamů a dva složené listy pergamenu, které během posledních několika let nikdy na dlouho neodkládala.

Hotel Fifth Avenue bude v nadcházejícím týdnu přijatelným obydlím pro ni a pro její dva neexistující sloužící. Na to, co měla za lubem, však bude nezbytná pořádná operační základna, místo, kam by se mohla uchýlit, kde by měla soukromí a bezpečí pro sebe i ostatní. Potřebovala také smyšlenou existenci a minulost, jimiž by vysvětlila svou přítomnost a jež by jí umožnily pohybovat se v newyorské společnosti, aniž by zvrhla nepatřičné klepy. A neobejde se bez kompliců, jimž by se dalo důvěřovat. Murphy představoval dobrý začátek. Ale bude třeba i dalších, kteří budou plnit různé úkoly a pomohou jí orientovat se v této podivné, stěží zapamatovatelné době.

To všechno umožní peníze. Zajímavá mladá žena, velmi bohatá a krásná, se záhadnou minulostí, by mohla vstoupit do společnosti – jestliže bude chytrá a opatrná.

Záhadná minulost. Otevřela noviny a rychle v nich zalistovala, až našla článek o tragickém ztroskotání lodi, jehož si všimla už dříve. Namočila pero do kalamáře a zakroužkovala ho. Když pero odložila, přitáhla si blíž k sobě váček a listy pergamenu.

Mary bude prozatím v bezpečí. Její vlastní mladší já, Constance, je k na-

lezení celkem snadno a nehrozí mu bezprostřední nebezpečí. Na prvním místě teď stál Joe: Joe, jehož právě teď týrají na Blackwellově ostrově způsobem, který si Constance může leda představovat.

Ale ještě předtím je nezbytné zinscenovat vlastní znovuzrození. Musí vstát jako fénix z popela své budoucnosti. Tak zvláštní transformace vyžadovala velice rafinovaný plán – který, po pravdě řečeno, už předvídala.

5

29. listopadu 1880

Čtvrtek

GEORGE FREDERICK KUNZ SEDĚL ve své osobní kanceláři v prvním poschodí sídla firmy Tiffany & Company. Ruch a shon Union Square tlumily tlusté kamenné zdi budovy a vysoká úzká okna – směřující na sever, samozřejmě – vrhala nepřímé osvětlení na řadu prosklených skříní. Vitríny nebyly naplněné diamanty, smaragdy a safíry podobnými těm luxusním, vystaveným dole v předváděcí místnosti, nýbrž matnými, ošklivými nerosty. Ani jediný záblesk třpytu se neodrazil ze žádného z těch šedých, hnědých a béžových kusů kamene za sklem. Záře drahých kamenů protékala Kunzovi mezi prsty den co den jako voda. Trofeje ve vitrínách zato patřily pouze jemu. Nikdo kromě Charlese Lewise Tiffanyho osobně se na ně nikdy ani nezeptal a zákazníci, kteří vstupovali do jeho pracovny, byli příliš zaneprázdnění vlastními problémy, než aby věnovali valnou pozornost okolí. Kunz sám však znal jejich skutečnou cenu, protože je objevil, vykopal je z ruly v newhampshirských horách a z vyvřelých hornin batolitu v Severní Dakotě. Jeden každý z těch kamenů měl své mimořádné místo v jeho zásobě mistrovských mineralogických znalostí, jež nabyl samostudiem, a obsáhlý terénní výzkum, který představovaly, postačil, aby se už ve třiačtyřiceti stal viceprezidentem firmy Tiffany – a jejím vrchním gemologem.

Nyní Kunz odložil manžety a otevřel knihu návštěv. Většinu každého pozdního dopoledne a časného odpoledne věnoval zkoumání drahokamů a nových akvizic a dnešek nebyl výjimkou. Dopoledne bylo dost nudné: nebroušený černý opál o hmotnosti sedmi karátů – Kunz byl silným zastáncem nového desetinného metrického systému klasifikace drahokamů a často ho při práci v soukromí využíval – a uskupení podřadných říčních perel, které odmítl zakoupit. Jediným zajímavým předmětem byl dvanáctigramový nebroušený rubín, dovezený z Ceylonu kapitánem belgické lodi. Ačkoli Kunz nevyvracel kapitánovo tvrzení, že jde o rubín, jeho izome-

trická krystalizace, jakož i jiné faktory, budily v Kunzovi značnou jistotu, že ve skutečnosti jde o ukázkou varianty zvané spinel. Ta byla dosti vzácná a měla krásnou barvu holubí krve, tak tmavou, až mu téměř připomínala královský purpur.

V duchu se usmál, když se v myšlenkách vracel do předváděcí místnosti v přízemí a k těm, kdo tam pracovali. Pod vedením Charlese Tiffanyho se podnik proměnil z „obchodu s nóbl zbožím“ v nejelegantnější klenotnické impérium v celé zemi. Společenská smetánka sem chodila kupovat prsteny, hodinky, náramky a drahokamy; prodavači, kteří zákazníky obsluhovali, byli nejlepší v branži a podle toho také placeni. Ale ačkoli přeprodovali diamanty, nakonec byli pořád jen obyčejní prodejci. Když je každé ráno míjel cestou do své kanceláře v tomto „Paláci klenotů“, situovaném na Union Square West č. 15, i večer při odchodu z ní, klaněli se a usmívali se na něj od svých pultů. Kunz však pochyboval, že jim někdy přišlo na mysl, že tento mladík nese odpovědnost za zboží, které předvádějí. Nakupoval je, hodnotil a při obzvláště lákavých příležitostech navrhoval a tvořil.

Pouhých šest týdnů poté, co byl přijat jako gemolog obchodu, odplul do Paříže, kde ho očekával jistý kámen – obrovský hrubý žlutý oblázek z diamantových dolů v jihoafrickém Kimberley. Charles Tiffany, jenž trpěl pochopitelnou slabostí pro žluté diamanty, ho koupil za monumentální sumu a Kunzovým novým gemologickým úkolem bylo postarat se, aby se panu Tiffanymu investice vyplatila.

Byla to pro něj životní příležitost. Možná právě jeho mládí mu umožňovalo činit rozhodnutí, jaká by starší, zkušenější muž považoval za zbrklá. Uhranutý jedinečnou sytostí barvy kamene se rozhodl vybrousit ho tak, aby maximalizoval nikoli rozměry, ale zářivost. Místo aby použil 58 fazet tradičního „briliantového“ brusu, zvolil Kunz neslýchaných 82 fazet. Toto smělé rozhodnutí dalo vzniknout Tiffanyho diamantu: kanárkově žlutému drahokamu jedinečných rozměrů a barevné sytosti. Upevnilo pověst značky Tiffany – a Kunz si na něm postavil kariéru.

Kunz věděl, že tento počáteční úspěch možná už nikdy nepřekoná. Po jeho dovednostech byla nyní velická poptávka a věděl, že by mohl vydělat víc peněz jako odhadce u Sothebyho, nebo dokonce u Lloyda v Londýně. Charles Tiffany však měl sen, s nímž se Kunzovi svěřil. Chtěl se proslavit jako Král diamantů – nejen nahromaděním co největšího počtu kamenů, ale i nalézáním těch nejzajímavějších a nejvzácnějších. A nebál se za tím účelem riskovat obrovské částky peněz. Takže i když Kunz věděl, že v budoucnosti na něj

čeká ještě jakási prestižnější práce – třeba funkce konzultanta Amerického muzea –, dychtivě toužil podílet se právě na splnění Tiffanyho snu.

S povzdechem nahlédl do knihy. Dnes už jen jedna domluvená schůzka – vlastně již za pár minut. Podle všeho bude zajímavá: žena urozeného původu z nějakého východoevropského vévodství či lenního panství nebo bůhvídkud – teritoriální války tam propukaly tuze často a jména států se měnila každou chvíli. Samozřejmě, takovým místům se dařilo plodit falešné kněžny a hrabata dychtící prodávat své stejně falešné či podřadné drahokamy. Nicméně Kunz měl zdatného, diskrétního asistenta jménem Gruber, jenž kromě toho, že dbal o jeho pracovní rozvrh, fungoval také jako strážce brány – nebo by se možná hodila spíš metafora *rýžovač zlata*, který proséváním obyčejného bahna vyhledával valouny. Gruber doporučil tuto ženu přijmout s tím, že je reálná, byť maličko záhadná. Zašel dokonce až ke tvrzení, že bude Kunzovi připadat „pozoruhodně zajímavá“. Od flegmatického Grubera to bylo věru příznivé označení. Vzhledem k tomu všemu, a navíc i proto, že dáma kromě jiných drahokamů nabízela kvalitní diamanty, si ji Kunz objednal na jednu hodinu. Později už by kvalita denního světla, pronikajícího dovnitř okny obrácenými na sever, nebyla dostatečná pro přesné hodnocení.

Jako by ho myšlenkou přivola, Gruber svým typickým způsobem zaklepal na vroubkované sklo dveří kanceláře. „Dáma je zde, pane.“

„Prosím, uveďte ji,“ odpověděl Kunz.

Gruber otevřel dveře a po několika vteřinách vstoupila do kanceláře žena. Kunz okamžitě vstal – hnán spíš instinktem než zdvořilostí. Její celkový vzhled byl úchvatný. Byla středního vzrůstu, štíhlá, s kožešinovým přehozem přes ramena, ježž jí Gruber odebral. Pod ním měla elegantní šaty z růžového hedvábí podle nejnovější módy s přiléhavým živůtkem, zakončeným volánem sahajícím přes boky, lemovaným mechelenskou krajkou. Navzdory skvělému střihu a vypracování se její šaty nepodobaly většině těch, které Kunz vídal procházet Tiffanyho obchodem. Postrádaly honzík a předváděly ze ženské postavy víc, než bylo zvykem. Celkově byly trochu... *smělé* by možná bylo příliš silné slovo, ale rozhodně běžněji k vidění v salonech Paříže než v New Yorku. Byla to velice krásná žena.

Gruber si odkašlal. „Její Milost vévodkyně z Inow... Inow...“

„Inowroclawi,“ dokončila žena za něj. Měla hluboký, ale příjemně modulovaný hlas.

Kunz obešel stůl a nabídl jí čalouněné křeslo. „Prosím, Vaše Milosti. Račte.“

Poděkovala mu, přistoupila ke křeslu a usedla do něj pohybem, který byl

současně cudný i vláčný. Gruber zavřel dveře a pak se tiše posadil na židli vedle ní. Kromě toho, že byl Kunzovým tajemníkem a dveřníkem, byl také jeho osobním strážcem s pistolí v pohotovosti pro případ, že by snad někoho napadlo pokusit se o loupež. Kunz osobně nosil v kapse kabátu dvouranný derringer; v Paláci klenotů to bylo téměř povinné pracovní vybavení.

Kunz jí nabídl občerstvení – jež odmítla – a vrátil se na své místo za psacím stolem. S úsměvem pronesl několik zdvořilostí, které posloužily také jako nenápadný test autentičnosti. Žena mluvila velmi dobře anglicky, jen s nepatrným akcentem, a nic v jejím chování, vystupování či způsobech nenasvědčovalo tomu, že by nebyla urozená. A přesto tu byly určité nesrovnalosti, které ho zarazily. Dostavila se bez obvyklého doprovodu. Jako adresu uvedla hotel – pravda, nejlepší ve městě – a Gruber měl podezření, že si tam pronajala pokoje pod pseudonymem. To vše mohlo vyžadovat další prošetření. Samozřejmě největším důkazem budou pozoruhodné drahokamy, o nichž tvrdila, že je má u sebe.

Teď se znovu usmál, kývl a položil dlaně na desku stolu. „Pokud je mi známo, Vaše Milosti, máte ve svém držení jisté drahokamy, které byste nám ráda nabídla.“

Žena přikývla.

„Výborně. Je-li tomu tak, rád bych věděl, zda byste byla tak laskavá a popsala nám, jaký je jejich původ a jak se staly vaším vlastnictvím.“

Následovala pauza. Tato chvíle bývala často trapná.

„Pochopte,“ pokračoval, „že jakožto přední obchodníci s drahokamy jsme povinni učinit co nejúplnější opatření k zajištění kvality a původu toho, co prodáváme – a tudíž i co kupujeme.“

„Chápu,“ opáčila vévodkyně. „A s radostí vyhovím vašemu požadavku podle svých nejlepších schopností. Nicméně bych ráda na oplátku také laskavost: mluvit s vámi mezi čtyřma očima, což by mělo nejen uspokojit vaši zvědavost, ale také přispět k zajištění mé osobní bezpečnosti.“

Kunz nad tím krátce zauvažoval, pak diskrétně pokynul Gruberovi na znamení, že má odejít. Rozhodně nebylo nijak nepatřičné zůstat s touto ženou o samotě v pracovním prostředí. Pokud šlo o její motivaci, jakoupak čertovinu by asi mohla mít za lubem: třeba na něj skočit s dýkou v ruce? Neslýchané, toto je New York osmdesátých let devatenáctého století, ne nějaký šestákový krvák. Nicméně si po Gruberově odchodu přitiskl pravý loket k boku, aby se ujistil, že derringer je na svém místě.

Kunz bezděčně zatajil dech, když se jeho oči setkaly s očima šlechtičny,

jež měly nanejvýš nezvyklý fialkový odstín a hloubku, která budila nesmazatelný dojem inteligence, zkušenosti a sebevědomí. Tato žena už viděla víc, než by odpovídalo jejímu věku.

„Povím vám svůj příběh,“ řekla. „Musím vás požádat, abyste ho uchoval v nejpřísnější tajnosti, protože tím, že vám ho sděluji, vkládám svůj život zcela do vašich rukou. A dělám to jen proto, abyste pochopil, až ty drahoukamy uvidíte.“

Když se odmlčela, Kunz ji gestem vyzval, aby pokračovala. „Prosím, mylady.“

„Jmenuji se Katalyn,“ začala. „Teprve nedávno jsem přijela z bývalého Transylvánského knížectví, kde se moje rodina ukrývala, ale domovem mých předků je vévodství Inowroclaw v Galicii. Pocházím z rodu Piastovců a můj rodokmen sahá až ke Kazimíru IV., pomořanskému vévodovi. Zahynul údajně bezdětný roku 1377 v bitvě proti Vladislavu Bílému a po něm nastoupil Vladislav II., jenž byl roku 1380 exkomunikován – zřejmě jako poslední vévoda z Inowroclawi. Nicméně, o čemž Vladislav, chtivý území, nevěděl, Kazimír měl syna – Kazimíra V. –, který oplátkou za to, že pomáhal Ludvíku I. Uherskému během zmatků, jež nastaly po Vladislavově smrti, směl uplatnit svůj právoplatný nárok na vévodství, pozemky a klenoty. Ludvík vyžadoval neochvějnou věrnost lennímu pánovi a moje rodina přežívala tím, že zůstávala věrná našim králům a cenila si loajality víc než ctižádosti: *a băga mânia in foc pentru cineva*. Také díky tomu bohatla. Nicméně k narušení této tradice došlo, když bylo roku 1772 území připojeno k Prusku. Můj předek, tehdejší vévoda z Inowroclawi, uprchl do Transylvánie. Naneštěstí následovaly nepokoje: můj dědeček zahynul roku 1848 během Maďarské revoluce a můj otec o třináct let později v Prusko-rakouské válce. Zbyly jsme jen matka a já, poslední z kdysi hrdého rodu vévodů z Inowroclawi. Náš titul zůstal nedotčený – přešel od mého otce v ženské linii – stejně jako naše značné jmění. Nicméně když loni matka zemřela, o mé existenci se dozvěděli jiní příslušníci starého rodu Piastovců, linie pocházející od adoptivního syna Boleslava V. Stydlivého. Kdybych zemřela bez dědiců, jejich rod by zdědil můj titul i mé jmění.“ Odmlčela se. „Věděla jsem, že kdybych zůstala v Transylvánii, můj život by neměl cenu zlámané grešle. A tak jsem po matčině smrti tajně opustila Evropu, cestovala jsem sama a pod převzatým jménem. Můj dvůr a majetek mě měly následovat do Ameriky o šest měsíců později – v kteréžto chvíli bych uvedla ve známost svou existenci a své prvorozenecké právo.“

Znovu umlkla. Zřejmě dospěla k závěru svého vyprávění.

„A těch šest měsíců uplynulo?“ zeptal se Kunz. Úplně se ztratil v té spleti titulů a událostí.

Přikývla.

„Smím být tak smělý: proč ta nutnost utajení?“

„Protože mých osm sloužících spolu s veškerým vybavením domácnosti a rodinným majetkem vyplulo počátkem tohoto měsíce z Liverpoolu... na lodi *City of London*. Spolu s ní šla ke dnu značná část mého jmění, s výjimkou šperků.“

Kunzovi chvilku trvalo, než mu došla souvislost: dopravní parník tohoto jména, jak se rozpomněl, skutečně zmizel před několika týdny cestou do New Yorku. Zahynulo jedenačtyřicet osob.

„Dobrý Bože,“ zamumlal. „To mě velice mrzí.“

Místo odpovědi sáhla mladá vévodkyně do velké kabelky, vyndala ušpiněnou koženou obálku a podala mu ji přes stůl. Kunz ji stejně beze slova přijal, otevřel a vytáhl z ní složený kus pergamenu. Položil ho na psací stůl a pak velmi opatrně rozložil.

Viděl už velmi mnoho podobných patentů, pravých i padělaných. V záhlaví byly tři erby, iluminované, hojně zlacené, nyní popraskané jako prastarý porcelán. Zbytek dokumentu byl psán černým inkoustem; začínal slovy *Louis Király Nevében*, napsanými velkými kaligrafickými písmeny gotického stylu. K dolnímu okraji byla velkou voskovou pečeti, uprostřed prasklou, připevněna tříbarevná stužka. Kunz prozkoumal pergamen, erby a vosk pomocí silné lupy, kterou vzal ze stolu – poté co požádal vévodkyni o dovolu. Ačkoli nerozuměl ani slovu z textu, psaného, jak se domníval, v maďarštině nebo možná v rumunštině, vyznal se ve šlechtických patentech dost na to, aby nepochyboval o jeho pravosti. Veškeré pochybnosti, které Kunz choval vůči této dámě, její minulosti či původu jejích rodinných pokladů, teď byly rozptýleny.

Opatrně dokument složil a vrátil do obálky, kterou předal vévodkyni. „Děkuji vám, mylady. S vaším svolením, můžeme pokračovat?“

„Jak je vám libo,“ zněla odpověď. „Mám za to, že v těchto záležitostech vystupujete jménem firmy Tiffany a spol. Z důvodů, které jsou, jak doufám, nasnadě, potřebuji otevřít úvěr u nějakého bankovního domu, a to co nejdříve, na pokrytí mých nákladů. Pokud dospějeme ke shodě ohledně dražbámů, požádám vás o poskytnutí akreditivu na účet firmy Tiffany, vypsaného na wallstreetskou pobočku Newyorské banky s účinností od dnešního dne. To poslouží jako částečná platba. Nepochybně budete chtít vy nebo pan Tif-

fany přivést osobního bankéře firmy k dokončení převodu celé částky. Můžeme také sepsat právní dokument, kde bude stanoveno datum převodu tak, aby vyhovovalo vám i mně.“

Zatímco první požadavek Kunz chápal, druhý ho pobavil. Jakožto cizinka evidentně nevěděla, že Tiffany, největší klenotník ve městě, má ve svém sklepním trezoru mnoho tisíc dolarů v hotovosti, postačujících, jak si byl jistý, k pokrytí ceny jejích drahokamů.

„Jsem přesvědčen, že můžete být klidná, mylady,“ odpověděl. „Nepochybně dospějeme k dohodě o platbě – pokud naše, ehm, ohodnocení povede k takovému kroku bez obtíží.“

Žena přikývla.

„V tom případě, můžeme pokračovat? Chápete, doufám, že jasné denní světlo je nezbytností.“

„Chápu,“ odvětila vévodkyně.

Kunz zavolal na Grubera, který znovu vstoupil do místnosti, zamkl za sebou dveře, vytáhl okenní žaluzie, kam až to šlo, a zaujal předchozí pozici. Kunz odložil lupu, opět otevřel psací stůl a vyndal z něj rozmanité nástroje – kádinku minerálního oleje, další lupu a dva velké čtverce nejjemnější černé plsti –, které položil vedle sebe doprostřed desky stolu. Pak si navlékl jemné bílé rukavice, uhladil si klopý vesty a otočil se k ženě sedící naproti němu.

„Vaše Milosti,“ uklonil se uctivě. „Můžeme začít?“

6

VÉVODKYNĚ SÁHLA RUKOU V RUKAVIČCE DO KABELKY. Kunz a Gruber si vyměnili pohled. Přestože už to zažili stokrát, ne-li tisíckrát, byl to okamžik, který pro Kunze nikdy neztratil kouzlo.

„Řeknu vám o každém kameni, co vím,“ pravila, když vyndávala malý saténový váček stažený tenoučkou zlatou šňůrkou.

Kunz chápavě kývl, oči upřené na saténový váček, který mu teď žena předala. Opatrně rozvázal zlatou šňůrku prsty v bílé rukavici a vysypal kámen na plstěnou podložku.

Stanovil si pravidlo nikdy v takovém okamžiku neprojevit emoce, ba ani nezměnit výraz tváře, a neporušil je ani teď. Nicméně pocítil zklamání. Na plsti ležel pěkně velký smaragd osmiúhelníkového stupňovitého brusu. Byl pastelově zelený, to jistě... ale ne temnější, téměř v odstínu mořských řas, který se často vyskytoval mezi nejlepšími kameny. Spíš měl odstín světlé šartrézky; krásná, ale ne nejžádanější sytost. Jaksi očekával něco lepšího.

„Tento kámen pochází z řeckého místa jménem Elysion,“ sdělila mu žena. „Mám za to, že se překládá jako ‚Elysejská pole‘. Původem je z Nové Granady – měla bych říci ze Spojených států kolumbijských.“

Kunz chápavě zabručel, zatímco si nasazoval do oka klenotnickou lupu, jemně zvedal kámen měkkými bříšky pinzety a bedlivě ho zkoumal, přičemž ho otáčel proti světlu sem a tam. Většina smaragdů, obzvláště těch větších, obsahovala vměstky, ale tento byl téměř dokonalý.

Byl si až příliš dobře vědom, že obor gemologie, vždy proměnlivý, se v současnosti nachází v obzvláštním pohybu. Pravidla hodnocení drahokamů – jejich čistoty, barvy a konkrétní velikosti – určovali různým způsobem zastánci té či oné teorie a stabilizovala se jen pomalu. Před pouhými třemi roky Syndikátní komora, nejvlivnější skupina pařížských klenotníků, standardizovala navrhovaný „mezinárodní karát“ o hmotnosti 205 miligramů. Kunz

upřednostňoval metrický karát, který měl 200 miligramů – přesně pětinu gramu –, a při svých osobních hodnoceních ho používal. Samozřejmě, cokoli bylo lepší než za časů, kdy se velikost karátu určovala porovnáváním hmotnosti drahokamu se semeny karobu. Odhadoval, že tento kámen bude mít kolem 1 900 bodů, a vážení tento odhad potvrdilo: 18,9 karátu.

Po několika minutách vrátil Kunz kámen na plstěnou podložku. Věděl, že smaragdy takových rozměrů jsou jen zřídkakdy bez kazů – a jestliže se na barevném kameni nedaly vměstky rozeznat pouhým okem, považoval se za pohledově bezchybný. Tento kámen k nim však nepatřil, jeho drobné kazy byly okem viditelné, i když jen taktak, a ještě víc při zvětšení. Čistotou a barvou šlo nicméně o krásný exemplář, který si rozhodně zasloužil místo v Tiffanyho hlavní vitríně.

Odkášlal si. „Je to překrásný smaragd, mylady. Odstín je skutečně nádherný. Jenomže pokud jde o průzračnost, jde o druhou jakost.“ Opřel se dozadu. „Byli bychom ochotni zaplatit vskutku velmi dobrou cenu. Po pravdě celých tři a půl tisíce dolarů.“

Už několik týdnů nenabídl za žádný kámen tolik peněz a čekal, že klientka projeví uspokojivou radost. Rychle se dočkal zklamání.

„Pane,“ opáčila žena, „jestliže naznačujete, že ten kámen je v podstatě podřadný, budu muset s veškerou úctou nesouhlasit. Jeho průzračnost je zřejmá a požádám vás, abyste se laskavě podíval ještě jednou, obzvlášť s ohledem na to, jak proporce a brus kamene zvýrazňují odraz a lom světla.“

Kunz opět zvedl smaragd; ani ne tak, aby ho zkoumal, ale aby zakryl jakoukoli známku rozpaků. Tato vévodkyně o drahokamech ledacos věděla – přinejmenším o tom, který teď zkoumal. Průzračnost: použití tohoto termínu bylo sice běžnější mezi mineralogy než mezi gemology, ale bylo namístě, stejně jako zbytek toho, co řekla. A její náznak, že dělení drahokamů na první, druhou nebo třetí „jakost“ je zastaralé, ho zasáhlo na nejcitlivějším místě.

„Samozřejmě,“ vyrušila ho žena z myšlenek, „odborník jste vy, ne já. Ko-neckonců, poslední slovo mají odborníci. Doufala jsem a doufám, že mohu provádět veškeré svoje obchodní transakce tady u vás, místo abych riskovala čas a nezbytná odhacení návštěvou těch, kteří podnikají na Maiden Lane.“

Tento odkaz na takzvanou Diamantovou uličku znamenal výhrůžku, byť zdvořile formulovanou. Kunz by také raději prováděl transakce s touto dámou sám – a byl čím dál tím zvědavější, co ještě ukrývá její kabelka.

Nenastavila dlaň, aby si vyžádala kámen zpět.

„Máte naprostou pravdu,“ vrátil kámen na plstěnou podložku. „Mám za

to, že po bližším prozkoumání bychom mohli zvýšit nabídku na čtyři a půl tisíce dolarů.“

„Byl to oblíbený kámen mé babičky. Nebudu ochotná rozloučit se s ním za méně než šest tisíc.“

„My, ehm, si to budeme muset rozmyslet,“ odvětil Kunz po chvilce. Všechno záleželo na tom, co její kabelka ještě obsahuje. Vrátil smaragd do saténového váčku a odložil ho stranou. „Můžeme se podívat na další draho-kam, mylady?“

Žena podala Kunzovi druhý váček. Otevřel ho, vysypal kámen a zjistil, že má před očima úžasný exemplář červeného diamantu – nejvzácnější barvy na světě. Jelikož opravdu „nóbl“ diamanty – barevné diamanty – vůbec nebyly běžné, byla intenzita důležitější než čistota. Tento exemplář byl zpracovaný do neobvyklého trojúhelníkového brilantového brusu, jaký ještě nikdy neviděl, ale jehož efekt dokonale zvýrazňoval červený odstín.

„Toto je Napnyugta,“ sdělila mu žena. „Diamant Západ slunce. Mému dědečkovi ho daroval král za jeho osobní zásluhy na úsvitu Maďarské revoluce.“

Kunz téměř nevnímal. Ještě pořád zíral na diamant. Za svou kariéru viděl jen velmi málo červených diamantů a rozhodně žádný takto velký – odhadoval ho na 25 karátů, možná ještě víc.

Znovu přiložil k oku lupu a zadíval se do hlubin kamene. Vnitřně bezvadný, jen s nepatrnými trhlinkami zvanými peří. Na světě neexistoval druhý tak velký ani tak dokonalý červený diamant jako tento. Chvilku trvalo, než se mu vrátil hlas.

„Překrásný diamant, mylady,“ řekl.

„Děkuji.“

Jakou má ale cenu? Dáma čekala. Tento kámen si jednoduše nemohl nechat ujít.

„Spokojila bych se, pane, s částkou sto tisíc dolarů,“ řekla vévodkyně.

Kunz polkl. Tolik za jeden kámen ještě nikdy nezaplatil. „Byla byste ochotna uvažovat o pětasedmdesáti?“

„Ne, děkuji, nebyla.“

Kunz vrátil kámen do váčku a předal ho Gruberovi. „Přistoupíme na vaši cenu, mylady.“

Otevřel další saténový váček. A z něj se vynořil další kámen: temně fialový kabošon safíru s dvojitým asterismem, tvořícím dvanácticípou hvězdici namísto obvyklé šesticípé. Už na první pohled Kunz poznal, že se vyrovná Půlnoční hvězdě v Americkém muzeu.

„Pochází z barmského Mogoku,“ poznamenala vévodkyně, zatímco kámen zkoumal lupou.

Kunz usoudil, že by měl stanovit cenu dřív, než to udělá ona. „Za tento kámen můžeme nabídnout čtyřicet tisíc dolarů, mylady.“

„Padesát tisíc – i se smaragdem.“

„Jednoznačně.“

Kameny se vrátily do svých váčků a byly předány Gruberovi.

Kunz se k ní obrátil pro další kámen, ale shledal, že vévodkyně pouze opětuje jeho pohled, ruce na kabelce. „Tyto následující – a poslední – dva kameny mají obzvláštní hodnotu. Tím míním, že jde o... poklady světa.“ Jako by zápolila s jakýmsi emocionálním problémem.

„Chápu, Vaše Milosti.“ Poklady světa? Cítil, jak se mu zrychluje tep.

„Jsou neodlučitelné od historie mé rodiny, a tudíž pro mě mají nepředstavitelnou cenu. Jestliže vaše firma nemá dostatečné zdroje na jejich koupi, pak...“ Odmlčela se, aby se vzchopila. „Pochopím to. Nejsem si jistá, zda mám to srdce, abych se s nimi rozloučila.“

A s těmi slovy sáhla do kabelky, vytáhla další hedvábný váček a podala ho Kunzovi.

Vzal ho z její ruky velmi jemně. Co mohla mínit tím, že Tiffany nemá dostatečné zdroje?

Naklonil váček a kámen se z něj vykutálel. Kunz zkoprněl.

V životě každého klenotníka se naskytne okamžik, kdy uvidí jediný drahokam, který představuje božský ideál. Kunz s jistotou věděl, že dokud bude živ, už nikdy neuvidí diamant tak krásný jako ten, který teď před ním ležel. Byla to esence dokonalosti.

Jemně, velice jemně ho uchopil klenotnickou pinzetou, přiložil k oku lupu, pomalu zvedl diamant proti světlu a při tom se usilovně snažil, aby se mu netřásl ruce. Otáčel drahokam zvolna sem a tam, zkoumal ho nejen kolmo shora – za normálních okolností jediný způsob, jak určit zabarvení těla bezbarvého diamantu –, ale i šikmo a na délku paže, poté ze spodní ploché strany.

„Ten kámen je v mé rodině už stovky let,“ sdělila mu vévodkyně. „Jmenuje se Athénina slza, protože pouze oko boha může vytvořit něco tak dokonalého. Jinak se o něm ví velmi málo. Údajně přišel z Barmy během chaosu, který nastal po pádu pohanské říše. Slyšela jsem, že v té době bylo vydrancováno na deset tisíc buddhistických chrámů.“

Kunz přikývl, ale téměř nevnímal. Položil kámen jen na tak dlouho, aby